

برآورد کارایی فنی شهرداریهای ایران؛ مورد پژوهی: شهرداریهای مراکز استانهای کشور

رسول بیدرام - استادیار گروه شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران.
سمیرا خسرویان دهکردی* - دانش‌آموخته کارشناسی ارشد اقتصاد، دانشگاه خمینی شهر، خمینی شهر، ایران.
مصطفی رجبی - استادیار گروه اقتصاد، دانشکده علوم انسانی دانشگاه خمینی شهر، خمینی شهر، ایران.

چکیده

انسان در همه‌ی قرون و اعصار با مشکلی به نام محدودیت منابع و امکانات تولید مواجه بوده، به‌گونه‌ای که با وجود توسعه روزافزون علوم و فنون هنوز هم محدود به امکانات موجود است. بنابراین سازمان‌ها و نهادهای اقتصادی می‌کوشند تا با بهره‌برداری صحیح از منابع حداکثر نتیجه را از امکانات موجود به دست آورند و این همان تمایل برای دستیابی به کارایی بالاتر است. در این تحقیق، کارایی فنی ۳۰ شهرداری مراکز استان‌های ایران در زمینه وظیفه عمران شهری برای سال‌های ۱۳۸۷-۱۳۸۵ برآورد و الگوی شهرداری‌های ناکارا مشخص شده است. علاوه بر این، می‌توان میزان افزایش در ستانده‌ی هزینه‌های عمران شهری را در شرایط ثابت بودن نهادهای درآمدکل، تعداد پرسنل و مساحت محدوده خدماتی محاسبه نمود. همچنین کارایی فنی شهرداری‌های مراکز استان‌ها از طریق روش ناپارامتریک تحلیل پوششی داده‌ها به وسیله دو مدل بازدهی ثابت و متغیر نسبت به مقیاس و در دو حالت نهاده محور و ستانده محور برآورد می‌گردد. یافته‌های به دست آمده بیانگر این است که در هر سه سال، با استفاده از مدل‌های بازدهی ثابت و متغیر نسبت به مقیاس، کمتر از ۵۰٪ شهرداری‌ها از لحاظ فنی کاملاً کارا بوده و می‌توانند به عنوان الگوی واحدهای ناکارا قرار بگیرند. همچنین بر اساس الگویی که بنکر، چارنز و کوپر برای اولین بار عرضه کرده‌اند و با توجه به حروف اول نام آنان به BCC شهرت دارد، بازدهی متغیر نسبت به مقیاس و ستانده محور شهرداری‌های اهواز، ایلام، تهران، شهرکرد، قزوین و یاسوج همواره کارایی صد درصد داشته و نیاز به هیچ‌گونه تغییری در میزان نهاده‌ها و ستانده خود ندارند. در مقابل شهرداری‌های اراک، اردبیل، ارومیه، بجنورد، بندرعباس، بوشهر، خرم‌آباد، رشت، زاهدان، زنجان، ساری، سنندج، شیراز، قم، کرمان، گرگان و همدان همواره ناکارا بوده و هیچ‌گاه به کارایی کامل نرسیده‌اند. واژگان کلیدی: شهر، شهرداری، کارایی فنی، تحلیل پوششی داده‌ها.

Estimation of technical efficiency municipalities Iran case study: Municipal provincial centers nationwide

Abstract:

People in all ages and times have been faced with the problem of scarce resources and facilities; despite of the sciences and technologies they are still limited in resources. Therefore, organizations and institutions are forced to use their limited resources in the most efficient ways. In this study, the technical efficiencies of municipalities in 30 provinces of Iran for the period of 2006-2008 is analyzed. The technical efficiency of each municipal is analyzed to subdivide the municipalities by efficiency. Holding the inputs total revenues, the number of personnel and area services constant; the increase in the urban development costs is calculated applying a non-parametric method of DEA technical efficiency under fixed and variable returns to scale. The estimated results indicate that less than 50% of the municipals are surrounded with complete technical efficiencies and they may be used as a model for inefficient ones. Based on the method of variable returns to scale and the output-oriented; the results also show that Ahvaz, Ilam, Kord, Qazvin, Tehran and Yasouj municipalities are a 100 percent efficient and they require no change in their inputs and outputs. On the other hand, Arak, Ardebil, Bandar Abbas, Bojnourd, Bushehr, Gorgan, Hamadan, Kerman, Khorram Abad, Qum, Rasht, Sanandaj, Sari, Shiraz, Urmia, Zahedan and Zanjan municipalities are all inefficient and they have never reached a complete efficiency. **Keywords:** City, Municipality, Technical efficiency, DEA method

۱۳۸۵ تا ۱۳۸۷ به وسیله «روش ناپارامتریک» تحلیل پوششی داده‌های چند مرحله‌ای اندازه‌گیری شده است. این روش با هر دو مدل بازدهی ثابت (CCR) و متغیر (BCC) نسبت به مقیاس و در هر دو حالت نهاده محور و ستانده محور به کار گرفته می‌شود. چون هدف اصلی بررسی کارایی فنی هزینه وظیفه عمران شهری شهرداری‌ها به عنوان ستانده خواهد بود، در این قسمت تنها نتایج ستانده محور را مورد بررسی قرار می‌دهیم. در این تحقیق نهاده‌ها و ستانده مربوط به ۳ سال مورد مطالعه به صورت زیر می‌باشد.

نهاده‌ها عبارتند از:

- درآمد کل ۳۰ شهرداری مرکز استان کشور به صورت عملکرد سالانه؛
- تعداد پرسنل ۳۰ شهرداری برای سه سال؛
- مساحت محدوده خدماتی هر کدام از شهرداری‌ها.

و ستانده عبارت است از: کل هزینه‌های وظیفه عمران شهری به صورت عملکرد سالانه.

شهرداری‌ها با استفاده از بودجه وزارت کشور و نیز درآمدهای مکتسبه خود هزینه‌های وظیفه عمران شهری را تأمین می‌نمایند. در واقع درآمد کل به عنوان ورودی در نظر گرفته می‌شود تا وظیفه عمران شهری را به عنوان ستانده تولید نمایند. وظیفه عمران شهری یکی از شاخص‌های مهم در تعیین درجه توسعه یافتگی شهرها می‌باشد و بنابراین در نظر گرفتن آن به عنوان ستانده شهرداری‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

علاوه بر این، هزینه وظیفه عمران شهری در ابتدا از بخش درآمدهای عمرانی و در صورتی که این منبع کافی نباشد از بخش درآمد جاری تأمین خواهد شد. به همین علت در مقابل ستانده مورد نظر درآمد کل و همچنین تعداد پرسنل و مساحت محدوده خدماتی به عنوان نهاده در نظر گرفته شده است.

جدول شماره ۲ مقادیر کارایی فنی را برای مدل CCR و BCC و همچنین مقدار کارایی مقیاس و شهرداری‌های الگو یا مرجع در سال ۱۳۸۵ نشان می‌دهد. ناکارایی مقیاس زمانی وجود دارد که بین مقادیر کارایی مدل CCR

ضرورت رشد و توسعه و حل مشکلات اقتصادی، انسان را با حقیقتی به نام کمیابی مواجه ساخته است؛ چنانچه از زمان‌های گذشته تا عصر کنونی که عصر اطلاعات، فرامدرن و توسعه چشمگیر علم و فن‌آوری است، همواره تولید با محدودیت منابع و امکانات مطرح بوده و در آینده نیز با حدت فزون تری خود را بر شرایط اقتصادی تحمیل خواهد نمود. بدون شک هدف از رشد و توسعه اقتصادی در جامعه بشری، افزایش رفاه مردم است. یکی از عوامل تعیین‌کننده میزان رفاه جوامع، سطح برخورداری افراد از امکانات موجود در جامعه (یعنی کالا و خدمات) می‌باشد. این میزان را به اصطلاح سطح زندگی می‌نامند. از این رو استفاده بهینه از امکانات و منابع در دسترس و ارتقاء کارایی، برای دستیابی به رفاه و پاسخگویی به انتظارات و نیازهای رو به رشد انسان‌ها به یک مسئله بسیار مهم و حیاتی مبدل گشته است، لذا بدون افزایش کارایی و بهره‌وری، هیچ اقتصادی نمی‌تواند انتظار اعتلای سطح زندگی، رفاه، آرامش و آسایش مردم که همواره مدنظر دست‌اندرکاران سیاست و اقتصاد بوده است را داشته باشد.

در بین نهادهای مختلف اقتصادی، شهرداری از جمله نهادهایی است که به لحاظ به‌کارگیری عواملی چون درآمد، پرسنل و مساحت محدوده خدماتی خود، چنانچه در سطح پایین کارایی فعالیت نماید باعث اتلاف منابع انسانی و اقتصادی گشته و منجر به هزینه‌های بالایی به جامعه می‌گردد. بنابراین لازم است که شهرداری در کارایی بالایی عوامل را به‌کارگیرد تا بتواند آن‌ها را هر چه بهینه‌تر صرف هزینه‌های عمران شهری بنماید. از این دیدگاه ضرورت دارد که ابتدا کارایی شهرداری‌های مختلف اندازه‌گیری شده و شهرداری‌ها را مشخص گردد، سپس با توجه به نوع به‌کارگیری عوامل در آن‌ها راهکارهای سیاستی جهت به‌کارگیری کارا تر عوامل تولید در شهرداری‌هایی با کارایی کمتر ارائه شود.

۲- مواد و روشها

کارایی فنی ۳۰ شهرداری مراکز استان کشور طی سال‌های

مدیریت شهری

دو فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۲۹ بهار و تابستان ۱۳۹۱
No.29 Spring & Summer

■ ۲۰۰ ■

و BCC برای اطلاعات یکسان تفاوت وجود داشته باشد. سمنان، کاراترین شهرداری‌ها بوده‌اند. مقادیر کارایی مقیاس نشان می‌دهد که شهرداری‌ها به جز شهرکرد در مقیاس تقریباً مناسبی عمل می‌نمایند. در ستون پنجم جدول نام شهرداری‌های الگوی شهرداری‌های ناکارا مشخص شده است. ویژگی جالب روش تحلیل پوششی داده‌ها این است که شهرداری‌هایی که کارایی ۱۰۰٪ دارند، را به عنوان الگو یا مرجع شهرداری ناکارا مشخص می‌نمایند. همچنین هر شهرداری الگو می‌تواند الگوی خودش نیز باشد. در حقیقت این شهرداری‌های الگو که واحدهای کارا نیز هستند بر روی مرز تولید قرار گرفته‌اند و واحدهای ناکارا خارج از این مرز قرار دارند. بنابراین شهرداری ناکارا بایستی با الگو قرار دادن واحدهای کارا به گونه‌ای در نهاده‌ها و ستانده خود تغییر ایجاد نماید که روی مرز تولید منتقل شوند و در واقع واحدهای کارای جدید یک ترکیب خطی از شهرداری الگو می‌باشند. واحدهای کاملاً کارا خود نیز دارای رتبه‌بندی هستند، بدین ترتیب که از بین واحدهای کاملاً کارا شهرداری ای نسبت به بقیه کاراتر است که تعداد دفعات بیشتری الگوی شهرداری دیگر باشد که در مورد سال ۱۳۸۵ شهرداری ایلام با ۱۵ بار الگو شدن، به عنوان کاراترین شهرداری شناخته شده است و پس از آن به ترتیب قزوین و تبریز کاراترین شهرداری‌ها بوده‌اند.

$$\begin{aligned} \text{If: } TE_1 > TE_0 &\rightarrow IRS^1 \\ TE_1 < TE_0 &\rightarrow DRS^2 \\ TE_1 = TE_0 &\rightarrow CRS^3 \end{aligned}$$

نتایج کارایی مقیاس ابزار مفیدی خواهند بود تا نشان دهیم شهرداری‌هایی که بازدهی نسبت به مقیاس فزاینده دارند، با افزایش مقیاس آن‌ها کاراییشان افزایش می‌یابد و اگر بازدهی کاهنده نسبت به مقیاس داشته باشند، با کاهش مقیاس کارایی آن‌ها افزایش و اگر بازدهی ثابت نسبت به مقیاس داشته باشند، با افزایش یا کاهش مقیاس مقدار کارایی تغییر نمی‌یابد (فطرس و سلگی، ۱۳۷۹، ص ۴۷).

نوع بازدهی نسبت به مقیاس برای هر کدام از شهرداری‌ها در سه سال مورد بررسی در جدول شماره ۳ تعیین شده است. در سال ۱۳۸۵ تمامی شهرداری‌ها به غیر از بوشهر، بیرجند، بجنورد، سمنان، ساری و مشهد، در سال ۱۳۸۶ نیز تمام شهرداری‌ها به غیر از بوشهر، بیرجند، زنجان، زاهدان، سنندج، گرگان، رشت، ساری، اراک و همدان، و در سال ۱۳۸۷ تمام شهرداری‌ها به غیر از بوشهر، بجنورد، زنجان، سنندج، کرمانشاه، رشت، ساری، اراک، همدان، یزد و قم، بازدهی کاهنده داشته و برای افزایش کارایی باید مقیاس خود را کاهش دهند.

جدول شماره ۵، مقادیر کارایی مقیاس در سال ۱۳۸۶ را نشان می‌دهد که همه شهرداری‌ها به جز شهرکرد، بوشهر، یاسوج، شیراز، ارومیه و اصفهان در مقیاس تقریباً مناسبی عمل می‌نمایند. همچنین، شهرداری ایلام با ۱۷ بار الگو شدن، به عنوان کاراترین شهرداری شناخته شده است و پس از آن به ترتیب یزد و تبریز، کاراترین شهرداری‌ها بوده‌اند. و جدول شماره ۷، مقادیر کارایی مقیاس در سال ۱۳۸۷ را نشان می‌دهد و همه شهرداری‌ها به جز یاسوج، شهرکرد، بوشهر و بیرجند در مقیاس تقریباً مناسبی عمل می‌نمایند. همچنین، شهرداری ایلام با ۲۲ بار الگو شدن، به عنوان کاراترین شهرداری شناخته شده است و پس از آن به ترتیب اهواز و

مدیریت شهری

دو فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۲۹ بهار و تابستان ۱۳۹۱
No.29 Spring & Summer

■ ۲۰۱ ■

1. Increase returns to scale
2. Decrease returns to scale

3. Constant returns to scale

جدول ۳. تعیین نوع بازدهی نسبت به مقیاس؛ ماخذ: محاسبات محقق.

ردیف	نام شهرداری	مقدار کارایی فنی نهاده محور (BCC-I)			مقدار کارایی فنی ستانده محور (BCC-O)			نوع بازدهی نسبت به مقیاس		
		سال ۸۵	سال ۸۶	سال ۸۷	سال ۸۵	سال ۸۶	سال ۸۷	سال ۸۵	سال ۸۶	سال ۸۷
۱	ارومیه	۰.۸۶	۰.۹۰	۰.۸۰	۰.۸۷	۰.۹۲	۰.۸۰	کاهنده	کاهنده	کاهنده
۲	اردبیل	۰.۸۶	۰.۷۴	۰.۸۵	۰.۸۶	۰.۷۷	۰.۸۵	کاهنده	کاهنده	کاهنده
۳	ایلام	۱	۱	۱	۱	۱	۱	-	-	-
۴	یوشهر	۰.۹۶	۰.۹۶	۰.۹۶	۰.۶۷	۰.۷۳	۰.۷۷	فزاینده	فزاینده	فزاینده
۵	شهرکرد	۱	۱	۱	۱	۱	۱	-	-	-
۶	بیرجند	۰.۸۴	۰.۵۳	۱	۰.۷۹	۰.۲۲	۱	فزاینده	فزاینده	-
۷	بجنورد	۰.۷۱	۰.۸۳	۰.۶۷	۰.۷۰	۰.۸۵	۰.۵۹	کاهنده	کاهنده	فزاینده
۸	زنجان	۰.۸۱	۰.۸۴	۰.۸۰	۰.۸۱	۰.۸۲	۰.۷۸	کاهنده	فزاینده	فزاینده
۹	سمنان	۰.۹۹	۱	۱	۰.۹۹	۱	۱	فزاینده	-	-
۱۰	زاهدان	۰.۹۱	۰.۸۰	۰.۷۶	۰.۹۱	۰.۷۸	۰.۷۶	کاهنده	فزاینده	کاهنده
۱۱	قزوین	۱	۱	۱	۱	۱	۱	-	-	-
۱۲	سستدج	۰.۷۴	۰.۷۴	۰.۷۵	۰.۷۵	۰.۶۴	۰.۶۴	کاهنده	فزاینده	فزاینده
۱۳	کرمان	۰.۶۶	۰.۵۴	۰.۶۱	۰.۶۸	۰.۵۹	۰.۶۱	کاهنده	کاهنده	کاهنده
۱۴	کرمانشاه	۱	۰.۹۱	۰.۶۱	۱	۰.۹۱	۰.۶۱	-	کاهنده	فزاینده
۱۵	یاسوج	۱	۱	۱	۱	۱	۱	-	-	-
۱۶	گرگان	۰.۶۴	۰.۶۵	۰.۷۱	۰.۶۵	۰.۶۳	۰.۷۲	کاهنده	فزاینده	کاهنده
۱۷	رشت	۰.۸۶	۰.۷۶	۰.۷۴	۰.۸۷	۰.۷۴	۰.۷۳	کاهنده	فزاینده	فزاینده
۱۸	ساری	۰.۹۵	۰.۸۰	۰.۸۵	۰.۹۵	۰.۷۸	۰.۸۳	فزاینده	فزاینده	فزاینده
۱۹	اراک	۰.۸۳	۰.۷۳	۰.۷۶	۰.۸۳	۰.۷۰	۰.۷۴	کاهنده	فزاینده	فزاینده
۲۰	بندرعباس	۰.۷۸	۰.۶۱	۰.۷۵	۰.۷۸	۰.۶۳	۰.۷۵	کاهنده	کاهنده	کاهنده
۲۱	همدان	۰.۸۲	۰.۷۲	۰.۷۰	۰.۸۲	۰.۷۰	۰.۶۹	کاهنده	فزاینده	فزاینده
۲۲	یزد	۰.۹۸	۱	۰.۸۶	۰.۹۸	۱	۰.۸۶	کاهنده	-	فزاینده
۲۳	خرم آباد	۰.۷۱	۰.۷۵	۰.۶۸	۰.۷۲	۰.۷۹	۰.۶۹	کاهنده	کاهنده	کاهنده
۲۴	اصفهان	۱	۱	۰.۸۷	۱	۱	۰.۸۷	-	-	کاهنده
۲۵	اهواز	۱	۱	۱	۱	۱	۱	-	-	-
۲۶	تبریز	۱	۱	۰.۹۱	۱	۱	۰.۹۱	کاهنده	-	-
۲۷	تهران	۱	۱	۱	۱	۱	۱	-	-	-
۲۸	شیراز	۰.۹۲	۰.۹۱	۰.۹۶	۰.۹۲	۰.۹۲	۰.۹۷	کاهنده	کاهنده	کاهنده
۲۹	قم	۰.۸۱	۰.۹۴	۰.۷۹	۰.۸۲	۰.۹۵	۰.۷۹	کاهنده	کاهنده	فزاینده
۳۰	مشهد	۰.۶۹	۱	۱	۰.۶۹	۱	۱	-	-	فزاینده

پس از اندازه‌گیری کارایی و تشخیص واحدهای ناکارا به منظور دست یافتن به کارایی صد در صد می‌بایست شهرداری‌ها مقادیر نهاده‌ها و ستانده را به شکل جدول شماره ۴ تغییر دهند تا به وضعیت مطلوب یا بهینه برسند. در این جدول علاوه بر مقادیر اولیه نهاده‌ها و ستانده‌ی شهرداری‌ها مقادیر مطلوب یا مورد هدف آمده است. در واقع وضعیت مطلوب وضعیتی است که شهرداری‌ها با تغییر نهاده‌ها و ستانده خود قادر خواهند بود به کارایی کامل دست یابند. در این تحقیق به دلیل اینکه فرصت کافی برای تجزیه و تحلیل تمام شهرداری‌ها وجود ندارد، تنها شهرداری ارومیه را انتخاب می‌نماییم. در این جا هم تحلیل‌ها بر اساس مدل بازدهی متغیر نسبت به مقیاس و ستانده محور می‌باشد. به این علت که در این تحقیق، حداکثر کردن هزینه عمران شهری که شاخصی از پیشرفت و توسعه شهری می‌باشد، مدنظر قرار گرفته است. شهرداری ارومیه در سال ۱۳۸۷ با امتیاز کارایی ۸۰ درصد می‌بایست ۲۴.۹۴٪ هزینه‌های عمران شهری خود را افزایش دهد، به این معنا که هزینه‌های عمران شهری شهرداری ارومیه باید از ۵۰۹ میلیارد ریال به ۶۳۶ میلیارد

ریال که مقدار بهینه آن است برسد. به عبارت دیگر شهرداری ارومیه با ۸۰۰ میلیارد ریال درآمد کل و ۱۱۰۲ نفر پرسنل در ۷۸۰۰ هکتار محدوده خدماتی خود، ۵۰۹ میلیارد ریال صرف وظیفه عمران شهری نموده است، در صورتی که این شهرداری قادر است با همان نهادهای قبلی خود ۶۳۶ میلیارد ریال صرف عمران شهر بنماید.

۳- مفاهیم و مبانی نظری تحقیق

اگر فرض کنیم تعداد DMUها برابر با n باشد یعنی $(DMU_1, DMU_2, \dots, DMU_n)$ که این DMUها از m نوع نهاده استفاده کرده و S نوع ستانده تولید می کنند. در این صورت نهادهای DMU_j شامل (X_{1j}, \dots, X_{mj}) و ستاندههای S شامل $(Y_{1j}, Y_{2j}, \dots, Y_{sj})$ خواهد بود. در این صورت، می توان ماتریس نهاده ها را با نماد X و ماتریس ستانده ها را با نماد Y بصورت زیر نمایش داد.

$$X = \begin{bmatrix} X_{11} & X_{12} & \dots & X_{1n} \\ X_{21} & X_{22} & \dots & X_{2n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ X_{m1} & X_{m2} & \dots & X_{mn} \end{bmatrix}$$

$$Y = \begin{bmatrix} Y_{11} & Y_{12} & \dots & Y_{1n} \\ Y_{21} & Y_{22} & \dots & Y_{2n} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ Y_{s1} & Y_{s2} & \dots & Y_{sn} \end{bmatrix}$$

اندازه گیری کارایی به خاطر اهمیت آن در ارزیابی عملکرد یک شرکت یا سازمان همواره مورد توجه محققین قرار داشته است. انواع کارایی شامل کارایی فنی که نشان دهنده میزان توانایی یک بنگاه برای حداکثر سازی تولید با توجه به عوامل تولید مشخص می باشد، کارایی تخصیصی که نشان دهنده توانایی بنگاه برای استفاده بهینه عوامل تولید با توجه به قیمت آن ها می باشد و کارایی اقتصادی که از حاصل ضرب کارایی فنی و کارایی تخصیصی به دست می آید، می باشد. شاخص کارایی معمولاً به دو «روش پارامتریک» و «ناپارامتریک» اندازه گیری می شود. در این تحقیق ما از روشی ناپارامتریک تحت عنوان تحلیل پوششی داده ها استفاده می کنیم.

با در نظر گرفتن این داده ها و ستانده ها می توان کارایی هر یک از DMU_j را با استفاده از مدل CCR محاسبه نمود. مدل اولیه CCR که بصورت برنامه ریزی خطی نوشته شده است به نام مدل مضربی معروف می باشد. هدف از این مدل محاسبه کارایی DMU_p است و V_i اوزان یا ضرایب نهاده ها و U_r ضرایب اوزان ستانده ها است. با حل برنامه خطی مذکور، ضرایب نهاده ها و ستانده ها (V_i و U_r) که متغیر این مدل هستند طوری به دست می آید که نسبت کارایی DMU_p به حداکثر برسد. به واسطه محدودیت های مدل، ارزش بهینه تابع هدف θ^* حداکثر برابر با یک خواهد بود.

در سال ۱۹۵۷ فارل با استفاده از روشی مانند اندازه گیری کارایی در مباحث مهندسی اقدام به اندازه گیری کارایی برای یک واحد تولیدی نمود، اما او در ارائه روشی که در برگیرنده ورودی ها و خروجی های متعدد باشد، موفق نبود. در سال های بعد چارنز، کوپر و رودز دیدگاه فارل را توسعه داده و مدلی را ارائه کردند که توانایی اندازه گیری کارایی با چندین ورودی و چندین خروجی را داشت و تحت عنوان تحلیل پوششی داده ها نام گرفت و به مدل CCR که از حروف اول نام سه فرد فوق تشکیل شده است معروف گردید. هدف در این مدل اندازه گیری و مقایسه کارایی نسبی واحدهای سازمانی مانند مدارس، بیمارستان ها، شعب بانک و شهرداری ها که دارای چندین ورودی و خروجی شبیه به هم باشند است. در سال ۱۹۸۴ بنکر، چارنز و کوپر با تغییر در مدل CCR مدل جدیدی را عرضه کردند که با توجه به حروف اول نام آنان به مدل BCC شهرت یافت. این مدل به ارزیابی کارایی

$$\text{Max } \theta = U_1 Y_{1p} + \dots + U_s Y_{sp}$$

$$V_1 X_{1p} + \dots + V_m X_{mp} = 1 \quad \text{st:}$$

$$U_1 Y_{1j} + \dots + U_s Y_{sj} \leq V_1 X_{1j} + \dots + V_m X_{mj} \quad (j = 1, 2, \dots, n)$$

$$V_1, V_2, \dots, V_m \geq 0$$

$$U_1, U_2, \dots, U_s \geq 0$$

شهرداریهایی با معلمان دارای مهارت آموزشی زیاد، کمتر کارا هستند و دیگر اینکه رقابت با مدارس خصوصی، کارایی را افزایش نمی‌دهد.

- وارتینگتون و همکاران در سال ۲۰۰۱ در تحقیقی، کارایی فنی و کارایی مقیاس را با استفاده از روش DEA برای ۱۰۳ دولت محلی (شهرداری) ایالت ویلز جنوبی استرالیا اندازه‌گیری نموده است. نتایج کارایی فنی خالص نشان می‌دهد که به‌طور متوسط نهاده‌ها تا ۱۲/۶۷٪ باید کاهش یابد. در صورتی که نتایج کارایی مقیاس ۴۷/۱۵٪ کاهش در نهاده‌ها را تعیین می‌نماید.

- سمپید سوزا و استوسیک در سال ۲۰۰۳ کارایی فنی ۴۷۹۶ شهرداری برزیلی با استفاده از روش DEA برای هر دو مدل BCC و CCR اندازه‌گیری کرده‌اند. نتایج اندازه‌گیری کارایی تأیید می‌نماید که بین اندازه‌گیری شهرداری و میزان کارایی رابطه مستقیم وجود دارد، یعنی در هر دو مدل DEA شهرداری‌های کوچکتر نسبت به بزرگترها کارایی کمتری دارند.

- آلتون و همکاران در سال ۲۰۰۶ کارایی و بهره‌وری شهرداریهای فنلاندی را با استفاده از روش DEA و SFA برآورد کرده‌اند. یافته‌های این تحقیق همگرایی بسیار نزدیک دو روش ناپارامتریک DEA و پارامتریک SFA را تأیید می‌کند. بهره‌وری متوسط ۱۲ درصد برای دوره‌ی ۲۰۰۴-۱۹۹۸ است.

- نارامونکام در سال ۲۰۱۱ در مقاله‌ای تحت عنوان کارایی شهرداری‌های محلی در آفریقای جنوبی کارایی فنی ۲۳۱ شهرداری محلی در آفریقای جنوبی را برآورد نمود. نتایج نشان می‌دهند که ۶۴/۷ درصد از شهرداری‌های محلی در آفریقای جنوبی کارا هستند.

مدل BCC نیز به صورت Min سازی بوده و به مدل پوششی معروف است.

۴- پیشینه تحقیق

علیرغم این‌که پژوهش‌های فراوانی با روش تحلیل پوششی داده‌ها انجام شده است لیکن کمتر مطالعه‌ای به برآورد کارایی شهرداری‌های کشور پرداخته شده است.

- اکبری و همکاران در سال ۱۳۸۲ تحقیقی با عنوان بررسی فعالیت عمرانی شهرداری اصفهان در مناطق شهری با استفاده از روش DEA در خصوص اندازه‌گیری کارایی شهرداری‌ها انجام داده است. میانگین کارایی مناطق دهگانه شهرداری اصفهان با فرض مدل CCR، ۰.۶۱۵ و با فرض مدل BCC، ۰.۸۵۶ است. - بصیری پارسا در سال ۱۳۸۴ در تحقیقی با عنوان اندازه‌گیری کارایی فعالیت‌های عمران شهری با استفاده از روش DEA کوشیده است تا در طی سالهای ۱۳۷۷-۱۳۸۱ اندازه‌گیری کارایی ۲۰ شهرداری استان همدان را در زمینه وظیفه عمران شهری اندازه‌گیری و مقایسه نماید. نتایج تحقیق بیانگر است که کمتر از ۵۰٪ شهرداری‌ها از لحاظ فنی کاملاً کارا بوده‌اند. همچنین درصدهای کارایی با استفاده از مدل CCR همواره کمتر از مدل BCC بوده است.

- استفان والدو در سال ۲۰۰۱ شهرداری‌های سوئدی را به عنوان واحدهای تولیدکننده آموزش در نظر گرفته و کارایی تأمین آموزش عمومی به وسیله مقامات محلی را با استفاده از روش DEA بررسی نموده است. با کاربرد هر چهار مدل و دو تکنولوژی CCR و BCC، میانگین کارایی بین ۰.۸۷۲ و ۰.۹۵۶ به دست آمده است و شهرداری‌هایی که معلمان آن به صورت استخدام رسمی هستند، کارایی را افزایش می‌دهد. همچنین بر خلاف انتظار،

مدیریت شهری

دو فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۲۹ بهار و تابستان ۱۳۹۱
No.29 Spring & Summer

■ ۲۰۴ ■

۵- نتیجه‌گیری و پیشنهادها

نتایج اندازه‌گیری کارایی با استفاده از روش تحلیل پوششی داده‌ها و مدل بازدهی ثابت و متغیر نسبت به مقیاس و ستانده محور برای ۳۰ شهرداری مراکز استان کشور در طی سالهای ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۷ به شکل زیر قابل ارائه است:

(۱) به‌طور کلی از ۳۰ شهرداری مراکز استان کشور با استفاده از مدل CCR و ستانده محور از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۷ به ترتیب ۱۶.۶۷٪، ۲۳.۳۳٪ و ۱۶.۶۷٪ از شهرداری‌ها و با استفاده از مدل BCC و ستانده محور ۳۰٪، ۳۶.۶۷٪ و ۳۰٪ از شهرداری‌ها به لحاظ فنی کاملاً کارا بوده‌اند. مقایسه نتایج نشان می‌دهد که درصد کارایی با استفاده از مدل CCR همواره کمتر از BCC بوده است، در نتیجه شهرداری‌ها در مقیاس بهینه عمل نمی‌نمایند.

(۲) شهرداری‌هایی که کارایی صد در صد دارند، به عنوان الگوی واحدهای ناکارا در نظر گرفته می‌شوند. بنابراین برای هر سال و برای هر کدام از شهرداری‌های ناکارا، شهرداری الگو مشخص شده است. علاوه بر این شهرداری‌های کارا که بیشتر از دیگر شهرداری‌ها الگوی واحدهای ناکارا بوده‌اند، به عنوان کاراترین شهرداری برای هر سال مشخص گردیده‌اند، که به ترتیب برای سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۷، با استفاده از مدل CCR شهرداری‌های ایلام، قزوین، اهواز و تهران و با استفاده از مدل BCC شهرداری‌های ایلام، قزوین، یاسوج، اهواز و تهران کاراترین شهرداری‌ها بوده‌اند. نکته جالب توجه این است که در هیچ یک از این سال‌ها کاراترین شهرداری‌ها یکسان نیستند.

(۳) اگر در یک شهرداری دو مقدار کارایی CCR و BCC متفاوت باشد، حاکی از آن است که آن شهرداری ناکارایی مقیاس دارد. به عبارت دیگر، در مقیاس بهینه عمل ننموده است. علاوه بر این با مقایسه مقادیر کارایی فنی نهاده محور و ستانده محور، نوع بازدهی نسبت به مقیاس تعیین شده است و از آنجا که به‌طور کلی در اقتصاد واحدهای دارای بازدهی فزاینده نسبت به مقیاس با افزایش مقیاس و آنها که بازدهی کاهنده نسبت به مقیاس دارند با کاهش مقیاس، کارایی‌شان افزایش می‌یابد و اگر بازدهی ثابت نسبت به مقیاس داشته باشند

با افزایش با کاهش مقیاس مقدار کارایی تغییر نمی‌نماید، در نتیجه هر شهرداری برای رسیدن به مقیاس بهینه می‌تواند با توجه به نوع بازدهی تعیین شده اقدام به تغییر مقیاس کند.

(۴) برای شهرداری‌های ناکارا میزان تغییر در نهاده‌ها و ستانده مشخص شده است. در واقع این واحدها می‌توانند جهت افزایش کارایی و عملکرد بهینه خود با همان درآمد، پرسنل و محدوده خدماتی موجود، هزینه عمران شهری بیشتری را صرف عمران و آبادانی شهر بنمایند. لازم به ذکر است که بعضی از شهرداری‌ها علاوه بر افزایش هزینه عمران شهری نیاز به کاهش در نهاده‌ها دارند که آن هم به دلیل وجود مقادیر مازاد نهاده‌ای می‌باشد.

(۵) طبق جدول شماره ۹ در سالهای مورد مطالعه شهرداری‌های ایلام، قزوین، اهواز و تهران همواره دارای کارایی صد در صد بوده‌اند و بنابراین نیاز به هیچگونه تغییری در نهاده‌ها و ستانده‌ی خود ندارند. در مقابل شهرداری‌های ارومیه، اردبیل، بوشهر، بجنورد، زنجان، زاهدان، سنندج، کرمان، گرگان، رشت، ساری، اراک، بندرعباس، همدان، خرم-آباد، شیراز و قم در طول ۳ سال هیچگاه کارایی کامل نداشته‌اند و باید تغییرات لازم را انجام دهند.

(۶) به عنوان پیشنهاد، می‌توان با معرفی شهرداری‌های الگو به هر یک از شهرداری‌های ناکارا و مسئولان اجرایی آن‌ها برای تغییر هزینه‌های عمران شهری در جهت افزایش کارایی و عملکرد بهینه واحدهای ناکارا برنامه‌ریزی نمود، بدین شکل که برای هر شهرداری ناکارا، مقادیر مطلوب هزینه‌های عمران شهری دقیقاً مشخص شده است و در صورتی این واحدها می‌توانند به کارایی کامل دست یابند که میزان نهاده‌ها و ستانده‌ی خود را دقیقاً به همان مقدار تعیین شده تغییر دهند.

(۷) شهرداری‌ها می‌توانند با تشکیل گروهی از متخصصین در زمینه اندازه‌گیری کارایی برای هر کدام از شهرداری‌ها و سازمان‌های وابسته به آن مانند سازمان اتوبوسرانی و پارکها و فضای سبز و غیره، واحدهای ناکارا را شناسایی و میزان تغییر در نهاده‌ها و ستانده‌های این سازمان‌ها را برای افزایش کارایی تعیین کنند.

مدیریت شهری

دو فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۲۹ بهار و تابستان ۱۳۹۱
No.29 Spring & Summer

■ ۲۰۵ ■

جدول ۹. میانگین کارایی شهرداریها طی سه سال مورد بررسی؛ مآخذ: محاسبات محقق.

شهرداری	BCC-I			BCC-O			CCR-I			CCR-O		
	(۸۵)	(۸۶)	(۸۷)	میانگین کارایی	(۸۵)	(۸۶)	(۸۷)	میانگین کارایی	(۸۵)	(۸۶)	(۸۷)	میانگین کارایی
ارومیه	۰.۸۶	۰.۹۰	۰.۸۰	۰.۸۶	۰.۸۹	۰.۹۲	۰.۸۰	۰.۸۶	۰.۸۴	۰.۸۱	۰.۷۹	۰.۸۱
اردبیل	۰.۸۶	۰.۷۴	۰.۸۵	۰.۸۱	۰.۸۶	۰.۷۷	۰.۸۳	۰.۸۳	۰.۸۳	۰.۷۳	۰.۸۳	۰.۸۰
ایلام	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
بوشهر	۰.۹۶	۰.۹۶	۰.۹۶	۰.۹۶	۰.۶۷	۰.۷۳	۰.۷۷	۰.۷۳	۰.۶۷	۰.۵۸	۰.۶۳	۰.۶۳
شهرکرد	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰.۷۸	۰.۷۹	۰.۸۲
بیرجند	۰.۸۳	۰.۵۳	۱	۰.۷۹	۰.۷۹	۰.۲۲	۱	۰.۷۰	۰.۷۸	۰.۲۲	۰.۸۲	۰.۶۱
بجنورد	۰.۷۱	۰.۸۳	۰.۶۷	۰.۷۴	۰.۷۰	۰.۸۶	۰.۵۹	۰.۷۲	۰.۷۰	۰.۸۳	۰.۵۹	۰.۷۱
زنجان	۰.۸۱	۰.۸۴	۰.۸۰	۰.۸۲	۰.۸۱	۰.۸۳	۰.۷۸	۰.۸۰	۰.۸۱	۰.۸۲	۰.۷۸	۰.۸۰
سمنان	۱	۱	۱	۱	۰.۹۹	۱	۱	۰.۹۹۶	۰.۹۲	۰.۹۸	۰.۹۷	۰.۹۶
زاهدان	۰.۹۱	۰.۸۰	۰.۷۶	۰.۸۲	۰.۹۱	۰.۷۸	۰.۷۶	۰.۸۲	۰.۹۱	۰.۷۸	۰.۷۶	۰.۸۲
قزوین	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
سندج	۰.۷۴	۰.۷۴	۰.۷۵	۰.۷۴	۰.۷۵	۰.۶۴	۰.۶۴	۰.۶۸	۰.۷۴	۰.۶۲	۰.۶۴	۰.۶۷
کرمان	۰.۶۶	۰.۵۴	۰.۶۱	۰.۶۰	۰.۶۸	۰.۵۹	۰.۶۱	۰.۶۳	۰.۶۵	۰.۵۳	۰.۶۰	۰.۵۹
کرمانشاه	۱	۰.۹۱	۰.۶۱	۰.۸۴	۱	۰.۹۱	۰.۶۱	۰.۸۴	۰.۹۹	۰.۹۱	۰.۶۰	۰.۸۴
یاسوج	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰.۹۹	۰.۸۱	۰.۷۸	۰.۸۶
گرگان	۰.۶۴	۰.۶۵	۰.۷۱	۰.۶۷	۰.۶۵	۰.۶۳	۰.۷۲	۰.۶۷	۰.۶۴	۰.۶۲	۰.۷۱	۰.۶۶
رشت	۰.۸۶	۰.۷۶	۰.۷۴	۰.۸۷	۰.۸۷	۰.۷۴	۰.۷۳	۰.۷۸	۰.۸۴	۰.۷۶	۰.۸۴	۰.۷۶
ساری	۰.۹۵	۰.۸۰	۰.۸۵	۰.۸۷	۰.۹۵	۰.۷۸	۰.۸۳	۰.۸۵	۰.۹۲	۰.۸۲	۰.۷۹	۰.۸۲
اراک	۰.۸۳	۰.۷۳	۰.۸۵	۰.۷۷	۰.۸۳	۰.۷۰	۰.۷۵	۰.۷۶	۰.۸۳	۰.۷۴	۰.۶۹	۰.۷۵
بندرعباس	۰.۷۸	۰.۶۱	۰.۷۵	۰.۷۱	۰.۷۸	۰.۶۳	۰.۷۵	۰.۷۲	۰.۷۶	۰.۶۰	۰.۷۴	۰.۷۰
همدان	۰.۸۲	۰.۷۲	۰.۷۰	۰.۷۵	۰.۸۲	۰.۷۰	۰.۶۹	۰.۷۴	۰.۸۱	۰.۷۰	۰.۶۸	۰.۷۳
یزد	۰.۹۸	۱	۰.۸۶	۰.۹۵	۰.۹۸	۱	۰.۸۶	۰.۹۵	۰.۹۷	۱	۰.۸۵	۰.۹۴
خرم آباد	۰.۷۱	۰.۷۵	۰.۶۸	۰.۷۱	۰.۷۲	۰.۷۹	۰.۶۹	۰.۷۳	۰.۷۰	۰.۷۲	۰.۶۸	۰.۷۰
اصفهان	۱	۱	۰.۸۷	۰.۹۶	۱	۱	۰.۸۷	۰.۹۶	۰.۹۰	۰.۸۷	۰.۸۹	۰.۹۰
اهواز	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
تبریز	۱	۱	۰.۹۱	۰.۹۷	۱	۱	۰.۹۱	۰.۹۷	۱	۱	۰.۹۱	۰.۹۷
تهران	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
شیراز	۰.۹۲	۰.۹۱	۰.۹۶	۰.۹۳	۰.۹۲	۰.۹۲	۰.۹۷	۰.۹۳	۰.۸۵	۰.۷۴	۰.۹۵	۰.۸۴
قم	۰.۸۱	۰.۹۴	۰.۷۹	۰.۸۵	۰.۸۲	۰.۹۵	۰.۷۹	۰.۸۵	۰.۷۹	۰.۹۳	۰.۷۹	۰.۸۳
مشهد	۰.۶۹	۱	۱	۰.۹۰	۰.۶۹	۱	۱	۰.۹۰	۰.۶۹	۱	۱	۰.۹۰

۶- منابع و مآخذ

- ۱- اکبری، نعمت الله؛ رسول بیدرام و رضا نصر اصفهانی (۱۳۸۲) بررسی کارایی فعالیت‌های عمرانی شهرداری اصفهان در مناطق شهری (با استفاده از روش DEA): تهران، ماهنامه شهرداری‌ها، شماره ۵۷
- ۲- اکبری، نعمت‌اله و دیگران (۱۳۸۴) اندازه‌گیری کارایی فعالیت عمران شهری (با استفاده از روش DEA): مورد مطالعه استان همدان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه اصفهان
- ۳- امامی میبیدی، علی (۱۳۷۹) اصول اندازه‌گیری کارایی و بهره‌وری (علمی و کاربردی)، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، تهران.
- ۴- فطرس، محمد حسن؛ موسی سلگی (۱۳۷۹) اندازه‌گیری کارایی و بازدهی نسبت به مقیاس واحدهای پرورش جوجه‌کشی، مطالعه موردی استان همدان، فصلنامه علمی- پژوهشی اقتصاد کشاورزی و توسعه، شماره ۳۸، ص ۴۷
- ۵- لطفی مزرعه‌شاهی، احمد (۱۳۸۲) سنجش کارایی تکنیکی شرکت‌های توزیع برق ایران با استفاده از روش DEA، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی، دانشکده اداری و اقتصاد، دانشگاه اصفهان
- ۶- مهرگان، محمدرضا (۱۳۸۳) مدل‌های کمی برای ارزیابی عملکرد سازمان‌ها (تحلیل پوششی داده‌ها)، تهران، انتشارات دانشکده مدیریت دانشگاه تهران.

7. Altonen, J., Kirjavainen, T., Moisiu, A., (2006) Efficiency and Productivity In Finnish Comprehensive Schooling 1998 – 2004 , Government Institute for economic Research
8. Nara, F. M. (2011) Local Municipality Productive Efficiency and Its Determinants in South Africa, Working paper, University of Pretoria.
9. Sampaio de Sousa, M. C., and Stosic, B., (2003) Technical Efficiency of the Brazilian Municipalities: Correction Non parametric Frontier Measurements for Qualiers, journal of productivity Analysis, 24(2): 154- 181.
10. Waldo, Staffan, (2001) Municipalities as Educational Producers, An Efficiency Approach, Working paper, Department of Economics Lund University, <http://www.nek.se/publications/workpap/papers>
11. Worthington, A., Dollery, B., (2001) Measuring Efficiency in Local Government: An Analysis of New South Wales Municipalities, Policy Studies Journal, 29(2): 232- 249.

جدول ۲. مقادیر کارایی فنی سال؛ ماخذ: محاسبات محقق. جدول

ردیف	نام شهرداری	مقدار کارایی فنی CCR-O	مقدار کارایی فنی BCC-O	مقدار کارایی مقیاس	شهرداری الگو
۱	ارومیه	۰.۸۴	۰.۸۷	۰.۹۶۶	قزوین ، اصفهان ، تبریز
۲	اردبیل	۰.۸۳	۰.۸۶	۰.۹۶۷	ایلام ، قزوین ، تبریز
۳	ایلام	۱	۱	۱	ایلام
۴	یوشهر	۰.۶۷	۰.۶۷	۰.۹۹۲	ایلام ، شهرکرد ، یاسوج
۵	شهرکرد	۰.۹۰	۱	۰.۸۹۹	شهرکرد
۶	بیرجند	۰.۷۸	۰.۷۹	۰.۹۹۱	ایلام ، یاسوج
۷	بجنورد	۰.۷۰	۰.۷۰	۰.۹۹۸	ایلام ، یاسوج
۸	زنجان	۰.۸۱	۰.۸۱	۰.۹۹۶	ایلام ، قزوین
۹	سمنان	۰.۹۲	۰.۹۹	۰.۹۲۹	ایلام ، شهرکرد ، تهران
۱۰	زاهدان	۰.۹۱	۰.۹۱	۰.۹۹۶	ایلام ، قزوین
۱۱	قزوین	۱	۱	۱	قزوین
۱۲	سنندج	۰.۷۴	۰.۷۵	۰.۹۸۰	ایلام ، قزوین ، تبریز
۱۳	کرمان	۰.۶۵	۰.۶۸	۰.۹۵۹	قزوین ، اصفهان
۱۴	کرمانشاه	۰.۹۹	۱	۰.۹۹۵	کرمانشاه
۱۵	یاسوج	۰.۹۹	۱	۰.۹۸۷	یاسوج
۱۶	گرگان	۰.۶۴	۰.۶۵	۰.۹۷۷	ایلام ، قزوین ، تبریز
۱۷	رشت	۰.۸۴	۰.۸۷	۰.۹۶۴	قزوین ، اصفهان
۱۸	ساری	۰.۹۲	۰.۹۵	۰.۹۷۳	ایلام ، شهرکرد ، تبریز ، تهران
۱۹	اراک	۰.۸۳	۰.۸۳	۰.۹۹۹	ایلام ، قزوین
۲۰	بندرعباس	۰.۷۶	۰.۷۸	۰.۹۷۴	ایلام ، قزوین ، تبریز
۲۱	همدان	۰.۸۱	۰.۸۲	۰.۹۸۷	قزوین ، اصفهان ، تبریز
۲۲	یزد	۰.۹۷	۰.۹۸	۰.۹۸۴	قزوین ، اصفهان ، تبریز
۲۳	خرم آباد	۰.۷۰	۰.۷۲	۰.۹۷۴	ایلام ، قزوین ، تبریز
۲۴	اصفهان	۰.۹۳	۱	۰.۹۳۳	اصفهان
۲۵	اهواز	۱	۱	۱	اهواز
۲۶	تبریز	۱	۱	۱	تبریز
۲۷	تهران	۱	۱	۱	تهران
۲۸	شیراز	۰.۸۵	۰.۹۲	۰.۹۲۰	قزوین ، اصفهان ، تبریز
۲۹	قم	۰.۷۹	۰.۸۲	۰.۹۵۷	قزوین ، اصفهان
۳۰	مشهد	۰.۶۹	۰.۶۹	۰.۹۹۹	ایلام ، شهرکرد ، تبریز ، تهران

مدیریت شهری

دو فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۲۹ بهار و تابستان ۱۳۹۱
No.29 Spring & Summer

۲۰۷

۴. مقادیر موجود و مطلوب نهاده‌ها و ستانده سال ۱۳۸۵: ماخذ: محاسبات محقق.

ردیف	نام شهرداری	مقدار موجود هزینه عمران شهری (میلیارد ریال)	مقدار مطلوب هزینه عمران شهری	مقدار موجود درآمد کل (میلیارد ریال)	مقدار مطلوب درآمد کل	پرستل موجود مطلوب	پرستل مطلوب	محدوده خدماتی موجود (هکتار)	محدوده خدماتی مطلوب
۱	ازومیه	۲۳۶	۲۷۲	۳۷۶	۳۷۶	۱۱۰۲	۲۶۲	۷۸۰۰	۷۸۰۰
۲	ازدبیل	۱۹۶	۲۲۸	۳۱۴	۳۱۴	۲۴۵۰	۳۰۳	۶۱۰۰	۶۱۰۰
۳	ایلام	۸۹	۸۹	۱۱۹	۱۱۹	۴۱۶	۴۱۶	۱۷۹۸	۱۷۹۸
۴	بوشهر	۵۳	۷۸۰	۱۰۵	۱۰۵	۹۶۹	۳۸۷	۱۸۳۷	۱۸۳۷
۵	شهرکرد	۶۰	۶۰	۹۲	۹۲	۷۳	۷۳	۱۷۶۷	۱۷۶۷
۶	بیرجند	۳۹	۴۹۷	۶۷	۶۷	۵۳۳	۳۷۶	۱۹۶۵	۳۳۳۰
۷	بجنورد	۵۳	۷۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۴۳۵	۴۰۱	۱۸۵۹	۲۹۰۰
۸	زنجان	۱۲۱	۱۴۹۱	۲۰۰	۲۰۰	۱۳۷۷	۳۱۰	۴۳۰۶	۵۵۰۰
۹	سمنان	۱۴۰	۱۴۲	۲۲۷	۲۲۷	۱۹۰	۱۹۰	۲۲۲۵	۲۲۲۵
۱۰	زاهدان	۱۳۶	۱۴۹۱	۲۰۰	۲۰۰	۱۵۵۰	۳۱۰	۴۳۰۶	۶۵۸۰
۱۱	قزوین	۲۰۷	۲۰۷	۲۷۸	۲۷۸	۲۰۸	۲۰۸	۶۷۳۰	۶۷۳۰
۱۲	سندج	۹۴	۱۲۴۵	۱۷۱	۱۷۱	۸۵۰	۴۲۳	۲۴۸۰	۲۴۸۰
۱۳	کرمان	۲۱۸	۳۲۲	۴۴۹	۴۴۹	۱۶۱۱	۳۴۸	۱۰۳۶۸	۱۲۶۲۷
۱۴	کرمانشاه	۶۶۲	۶۶۲	۱۱۴۹	۱۱۴۹	۵۲۹	۵۲۹	۹۷۵۱	۹۷۵۱
۱۵	یاسوج	۴۱۲	۴۱	۵۶	۵۶	۳۶۸	۳۶۸	۲۰۰۰	۲۰۰۰
۱۶	گرگان	۱۱۱۲	۱۶۹۸	۲۳۷	۲۳۷	۶۴۰	۴۱۵	۳۵۵۸	۳۵۵۸
۱۷	رشت	۲۸۰۲	۳۲۳	۴۵۰	۴۵۰	۳۷۰	۳۵۰	۱۰۴۰۰	۱۳۴۰۰
۱۸	ساری	۱۵۱	۱۶۰	۲۳۶	۲۳۶	۲۶۳	۲۶۳	۳۰۰۰	۳۰۰۰
۱۹	ازاک	۱۶۰	۱۹۴	۲۶۰	۲۶۰	۳۶۶	۲۳۲	۶۱۷۱	۷۲۰۰
۲۰	بندرعباس	۱۸۸	۲۴۰۷	۳۳۰	۳۳۰	۱۳۳۰	۲۵۱	۶۹۷۷	۶۹۷۷
۲۱	همدان	۲۰۷	۲۵۲	۳۴۶	۳۴۶	۴۲۴	۲۴۲	۷۳۴۰	۷۳۴۰
۲۲	یزد	۳۶۰	۳۶۶۱	۵۱۶	۵۱۶	۴۲۰	۳۵۵	۹۹۰۰	۹۹۰۰
۲۳	خرم‌آباد	۱۳۸	۱۹۲	۲۷۱	۲۷۱	۱۱۵۰	۴۶۲	۳۵۰۰	۳۵۰۰
۲۴	اصفهان	۱۵۰۴	۱۵۰۴	۲۱۹۸	۲۱۹۸	۱۷۸۸	۱۷۸۸	۴۷۷۰۰	۴۷۷۰۰
۲۵	اهواز	۹۸۵	۹۸۵	۱۵۱۲	۱۵۱۲	۷۶۷	۷۶۷	۴۰۰۵۰	۴۰۰۵۰
۲۶	تبریز	۱۵۹۰	۲۳۶۳	۲۳۶۳	۲۳۶۳	۱۲۴۷	۱۲۴۷	۲۴۹۹۱	۲۴۹۹۱
۲۷	تهران	۱۱۸۵۵	۱۱۸۵۵	۱۹۱۰۴	۱۹۱۰۴	۱۰۴۵۴	۱۰۴۵۴	۷۰۷۵۰	۷۰۷۵۰
۲۸	شیراز	۷۳۰	۷۹۳	۱۱۵۲	۱۱۵۲	۳۸۱۳	۸۱۴	۲۱۰۰۰	۲۱۰۰۰
۲۹	قم	۳۰۰	۳۶۵	۵۱۱	۵۱۱	۵۵۷	۴۰۰	۱۱۷۱	۱۲۳۶۸
۳۰	مشهد	۱۴۹۳	۲۱۷۸	۳۳۶۳	۳۳۶۳	۱۸۳۷	۱۸۳۷	۲۴۵۰۰	۲۴۵۰۰

مدیریت شهری

دو فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۲۹ بهار و تابستان ۱۳۹۱
No.29 Spring & Summer

■ ۲۰۸ ■

Art

جدول ۵. مقادیر کارایی فنی سال ۱۳۸۶؛ ماخذ: محاسبات محقق.

ردیف	نام شهرداری	مقدار کارایی فنی CCR-O	مقدار کارایی فنی BCC-O	مقدار کارایی مقیاس	شهرداری الگو
۱	ارومیه	۰.۸۱	۰.۹۲	۰.۸۸۲	ایلام ، یزد ، تبریز
۲	اردبیل	۰.۷۳	۰.۷۷	۰.۹۴۱	ایلام ، یزد
۳	ایلام	۱	۱	۱	ایلام
۴	بوشهر	۰.۵۸	۰.۷۳	۰.۷۹۷	ایلام ، شهرکرد ، یاسوج
۵	شهرکرد	۰.۷۹	۱	۰.۷۸۷	شهرکرد
۶	بیرجند	۰.۲۲	۰.۲۲	۰.۹۹۸	ایلام ، تبریز ، تهران
۷	بجنورد	۰.۸۳	۰.۸۵	۰.۹۶۹	ایلام ، یزد
۸	زنجان	۰.۸۲	۰.۸۲	۰.۹۹۴	ایلام ، یاسوج
۹	سمنان	۰.۹۸	۱	۰.۹۸۴	سمنان
۱۰	زاهدان	۰.۷۸	۰.۷۸	۰.۹۹۹	ایلام ، یاسوج
۱۱	قزوین	۱	۱	۱	قزوین
۱۲	سنندج	۰.۶۲	۰.۶۴	۰.۹۷۴	ایلام ، یاسوج
۱۳	کرمان	۰.۵۳	۰.۵۹	۰.۹۰۴	ایلام ، یزد
۱۴	کرمانشاه	۰.۹۱	۰.۹۱	۰.۹۹۷	قزوین ، تبریز ، تهران ، مشهد
۱۵	یاسوج	۰.۸۱	۱	۰.۸۱۲	یاسوج
۱۶	گرگان	۰.۶۲	۰.۶۳	۰.۹۹۴	ایلام ، یاسوج
۱۷	رشت	۰.۷۳	۰.۷۴	۰.۹۹۲	ایلام ، شهرکرد ، یزد
۱۸	ساری	۰.۷۴	۰.۷۸	۰.۹۵۲	ایلام ، شهرکرد ، یزد
۱۹	اراک	۰.۶۹	۰.۷۰	۰.۹۸۷	ایلام ، شهرکرد ، یزد
۲۰	بندرعباس	۰.۶۰	۰.۶۳	۰.۹۵۴	ایلام ، یزد
۲۱	همدان	۰.۷۰	۰.۷۰	۰.۹۹۸	ایلام ، یزد
۲۲	یزد	۱	۱	۱	یزد
۲۳	خرم آباد	۰.۷۲	۰.۷۹	۰.۹۰۶	ایلام ، یزد ، تبریز
۲۴	اصفهان	۰.۸۹	۱	۰.۸۸۹	اصفهان
۲۵	اهواز	۱	۱	۱	اهواز
۲۶	تبریز	۱	۱	۱	تبریز
۲۷	تهران	۱	۱	۱	تهران
۲۸	شیراز	۰.۷۴	۰.۹۲	۰.۸۱۱	یزد ، اصفهان ، تبریز
۲۹	قم	۰.۹۳	۰.۹۵	۰.۹۸۱	یزد ، اصفهان ، تبریز
۳۰	مشهد	۱	۱	۱	مشهد

مدیریت شهری

دو فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۲۹ بهار و تابستان ۱۳۹۱
No.29 Spring & Summer

■ ۲۰۹ ■

جدول ۶. مقادیر موجود و مطلوب نهاده‌ها و ستانده سال ۱۳۸۶؛ ماخذ: محاسبات محقق.

ردیف	نام شهرداری	مقدار موجود هزینه عمران شهری (میلیارد ریال)	مقدار مطلوب هزینه عمران شهری	مقدار موجود درآمد کل (میلیارد ریال)	مقدار مطلوب درآمد کل	پرسنل موجود	پرسنل مطلوب	محدوده خدماتی موجود (هکتار)	محدوده خدماتی مطلوب
۱	ارومیه	۳۹۴	۴۳۰	۵۸۰	۵۸۰	۱۱۰۲	۴۵۰	۷۸۰۰	۷۸۰۰
۲	اردبیل	۲۲۱	۲۸۶	۳۶۲	۳۶۲	۲۴۵۰	۴۱۷	۶۱۰۰	۴۱۷۷
۳	ایلام	۲۱۳	۲۱۳	۲۵۳	۲۵۳	۴۱۶	۴۱۶	۱۷۹۸	۱۷۹۸
۴	بوشهر	۶۱۳	۸۴	۱۲۵	۱۲۵	۹۶۹	۲۰۹	۱۸۳۷	۱۸۳۷
۵	شهرکرد	۶۸	۶۸	۱۲۰	۱۲۰	۷۳	۷۳	۱۷۶۷	۱۷۶۷
۶	بیرجند	۸۵	۳۸۶	۵۳۵	۵۳۵	۵۳۳	۵۲۹	۳۳۳۰	۳۳۳۰
۷	بجنورد	۲۰۹۵	۲۴۵	۳۰۱	۳۰۱	۱۴۳۵	۴۱۷	۲۹۰۰	۲۸۴۱
۸	زنجان	۱۶۰	۱۹۳	۲۳۲	۲۳۲	۱۳۷۷	۴۱۰	۵۵۰۰	۱۸۲۱
۹	سمنان	۱۸۳	۱۸۳	۲۷۰	۲۷۰	۱۹۰	۱۹۰	۲۲۲۵	۲۲۲۵
۱۰	زاهدان	۱۶۵	۲۱۰	۲۵۰	۲۵۰	۱۵۵۰	۴۱۵	۶۵۸۰	۱۸۰۲
۱۱	قزوین	۳۸۷	۳۸۷	۶۱۵	۶۱۵	۲۰۸	۲۰۸	۶۷۳۰	۶۷۳۰
۱۲	سنتدج	۹۳	۱۴۶	۱۷۸	۱۷۸	۸۵۰	۳۹۷	۲۴۸۰	۱۸۷۸
۱۳	کرمان	۲۲۱	۳۷۶	۴۹۵	۴۹۵	۱۶۱۱	۴۱۹	۱۲۶۲۷	۷۱۰۷
۱۴	کرمانشاه	۷۵۸	۸۳۱	۱۳۶۷	۱۳۶۷	۵۲۹	۵۲۹	۹۷۵۱	۹۷۵۱
۱۵	یاسوج	۴۳	۴۳	۶۳	۶۳	۳۶۸	۳۶۸	۲۰۰۰	۲۰۰۰
۱۶	گورگان	۱۲۰	۱۹۲	۲۳۰	۲۳۰	۶۴۰	۴۱۰	۳۵۵۸	۱۸۲۳
۱۷	رشت	۲۷۵	۳۷۲	۵۰۰	۵۰۰	۳۷۰	۳۷۰	۱۳۴۰۰	۷۶۳۰
۱۸	ساری	۱۳۹	۱۸۰	۲۴۱	۲۴۱	۲۶۳	۲۶۳	۳۰۰۰	۲۸۱۴
۱۹	اراک	۱۶۱	۲۳۰	۲۹۱	۲۹۱	۳۶۶	۳۶۶	۷۲۰۰	۳۰۵۲
۲۰	بندرعباس	۱۶۶	۲۶۵	۳۳۰	۳۳۰	۱۳۳۰	۴۱۷	۶۹۷۷	۳۴۸۱
۲۱	همدان	۲۳۰	۳۳۰	۴۲۷	۴۲۷	۴۲۴	۴۱۸	۷۳۴۰	۵۶۱۳
۲۲	یزد	۴۶۲	۴۶۲	۶۲۲	۶۲۲	۴۲۰	۴۲۰	۹۹۰۰	۹۹۰۰
۲۳	خرم‌آباد	۲۵۲	۳۱۸	۴۱۸	۴۱۸	۱۱۵۰	۴۶۷	۳۵۰۰	۳۵۰۰
۲۴	اصفهان	۱۶۵۳	۱۶۵۳	۲۴۸۸	۲۴۸۸	۱۷۸۸	۱۷۸۸	۴۷۷۰۰	۴۷۷۰۰
۲۵	اهواز	۱۳۵۵	۱۳۵۵	۲۰۱۹	۲۰۱۹	۷۶۷	۷۶۷	۴۰۰۵۰	۴۰۰۵۰
۲۶	تبریز	۱۷۹۶	۱۷۹۶	۲۷۴۱	۲۷۴۱	۱۲۴۷	۱۲۴۷	۲۴۹۹۱	۲۴۹۹۱
۲۷	تهران	۱۳۷۱۹	۱۳۷۱۹	۲۲۷۹۴	۲۲۷۹۴	۱۰۴۵۴	۱۰۴۵۴	۷۰۷۵۰	۷۰۷۵۰
۲۸	شیراز	۸۸۹	۹۷۱	۱۴۲۵	۱۴۲۵	۳۸۱۳	۸۷۴	۲۱۰۰۰	۲۱۰۰۰
۲۹	قم	۵۸۷	۶۱۷	۸۶۸	۸۶۸	۵۵۷	۵۳۵	۱۲۳۶۸	۱۲۳۶۸
۳۰	مشهد	۳۰۶۸	۳۰۶۸	۵۶۷۷	۵۶۷۷	۱۸۳۷	۱۸۳۷	۲۴۵۰۰	۲۴۵۰۰

مدیریت شهری

دو فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۲۹ بهار و تابستان ۱۳۹۱
No.29 Spring & Summer

■ ۲۱۰ ■

جدول ۷. مقادیر کارایی فنی سال ۱۳۸۷؛ ماخذ: محاسبات محقق.

ردیف	نام شهرداری	مقدار کارایی فنی CCR-O	مقدار کارایی فنی BCC-O	مقدار کارایی مقیاس	شهرداری الگو
۱	ارومیه	۰.۷۹	۰.۸۰	۰.۹۸۴	ایلام ، اهواز
۲	اردبیل	۰.۸۳	۰.۸۵	۰.۹۷۸	ایلام ، اهواز
۳	ایلام	۱	۱	۱	ایلام
۴	بوشهر	۰.۶۳	۰.۷۷	۰.۸۲۰	ایلام ، شهرکرد ، یاسوج
۵	شهرکرد	۰.۷۸	۱	۰.۷۸۰	شهرکرد
۶	بیرجند	۰.۸۲	۱	۰.۸۱۹	بیرجند
۷	بجنورد	۰.۵۹	۰.۵۹	۰.۹۹۵	ایلام ، اهواز
۸	زنجان	۰.۷۸	۰.۷۸	۰.۹۹۷	ایلام ، اهواز
۹	سمنان	۰.۹۷	۱	۰.۹۷۴	سمنان
۱۰	زاهدان	۰.۷۶	۰.۷۶	۰.۹۹۱	ایلام ، اهواز
۱۱	قزوین	۱	۱	۱	قزوین
۱۲	سنندج	۰.۶۴	۰.۶۴	۰.۹۹۹	ایلام ، اهواز
۱۳	کرمان	۰.۶۰	۰.۶۱	۰.۹۷۸	ایلام ، اهواز
۱۴	کرمانشاه	۰.۶۰	۰.۶۱	۰.۹۹۸	ایلام ، سمنان ، اهواز ، مشهد
۱۵	یاسوج	۰.۷۸	۱	۰.۷۷۹	یاسوج
۱۶	گرگان	۰.۷۱	۰.۷۲	۰.۹۹۰	ایلام ، اهواز
۱۷	رشت	۰.۷۲	۰.۷۳	۰.۹۹۰	ایلام ، سمنان ، اهواز
۱۸	ساری	۰.۷۹	۰.۸۳	۰.۹۵۸	ایلام ، شهرکرد ، سمنان
۱۹	اراک	۰.۷۴	۰.۷۴	۰.۹۸۸	ایلام ، سمنان ، اهواز
۲۰	بندرعباس	۰.۷۴	۰.۷۵	۰.۹۸۱	ایلام ، اهواز
۲۱	همدان	۰.۶۸	۰.۶۹	۰.۹۹۷	ایلام ، سمنان ، اهواز
۲۲	یزد	۰.۸۵	۰.۸۶	۰.۹۹۶	ایلام ، سمنان ، اهواز
۲۳	خرم آباد	۰.۶۸	۰.۶۹	۰.۹۸۶	ایلام ، اهواز ، مشهد
۲۴	اصفهان	۰.۸۷	۰.۸۷	۰.۹۹۳	ایلام ، اهواز
۲۵	اهواز	۱	۱	۱	اهواز
۲۶	تبریز	۰.۹۱	۰.۹۱	۰.۹۹۹	ایلام ، اهواز ، مشهد
۲۷	تهران	۱	۱	۱	تهران
۲۸	شیراز	۰.۹۵	۰.۹۷	۰.۹۸۰	ایلام ، اهواز ، مشهد
۲۹	قم	۰.۷۹	۰.۷۹	۰.۹۹۹	ایلام ، اهواز
۳۰	مشهد	۱	۱	۱	مشهد

مدیریت شهری

دو فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۲۹ بهار و تابستان ۱۳۹۱
No.29 Spring & Summer

■ ۲۱۱ ■

جدول ۸. مقادیر موجود و مطلوب نهاده‌ها و ستانده سال ۱۳۸۷؛ ماخذ: محاسبات محقق.

ردیف	نام شهرداری	مقدار موجود هزینه عمران شهری (میلیارد ریال)	مقدار مطلوب هزینه عمران شهری (میلیارد ریال)	مقدار موجود درآمد کل (میلیارد ریال)	مقدار مطلوب درآمد کل (میلیارد ریال)	پرسنل موجود	پرسنل مطلوب	محدوده خدماتی موجود (هکتار)	محدوده خدماتی مطلوب
۱	ارومیه	۵۰۹	۶۳۶	۸۰۰	۸۰۰	۴۶۱	۷۸۰	۶۶۹۱	۶۶۹۱
۲	اردبیل	۴۲۳	۴۹۹	۶۲۵	۶۲۵	۴۴۷	۶۱۰	۵۲۰۷	۵۲۰۷
۳	ایلام	۱۸۳	۱۸۳	۲۲۴	۲۲۴	۴۱۶	۱۷۹۸	۱۷۹۸	۱۷۹۸
۴	بوشهر	۸۵	۱۱۰	۱۶۴	۱۶۴	۲۱۴	۱۸۳۷	۱۸۳۷	۱۸۳۷
۵	شهرکرد	۹۵	۹۵	۱۵۳	۱۵۳	۷۳	۱۷۶۷	۱۷۶۷	۱۷۶۷
۶	بیرجند	۸۷	۸۷	۱۳۰	۱۳۰	۵۳۳	۳۳۳۰	۳۳۳۰	۳۳۳۰
۷	بجنورد	۱۲۵	۲۱۱	۲۶۰	۲۶۰	۴۱۹	۲۹۰۰	۲۹۰۰	۲۹۰۰
۸	زنجان	۱۵۶	۲۰۰	۲۴۶	۲۴۶	۴۱۸	۱۳۷۷	۱۳۷۷	۱۳۷۷
۹	سمنان	۴۱۶	۴۱۶	۵۴۷	۵۴۷	۱۹۰	۲۲۲۵	۲۲۲۵	۲۲۲۵
۱۰	زاهدان	۱۸۵	۲۴۲	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۵۰	۶۵۸۰	۶۵۸۰	۶۵۸۰
۱۱	قزوین	۱۰۳۷	۱۰۳۷	۱۴۶۲	۱۴۶۲	۲۰۸	۶۷۳۰	۶۷۳۰	۶۷۳۰
۱۲	سنتدج	۱۲۰	۱۸۸	۲۳۱	۲۳۱	۸۵۰	۲۴۸۰	۲۴۸۰	۲۴۸۰
۱۳	کرمان	۲۹۵	۴۸۲	۶۰۴	۶۰۴	۱۶۱۱	۱۲۶۲۷	۱۲۶۲۷	۱۲۶۲۷
۱۴	کرمانشاه	۶۹۳	۱۱۴۵	۱۴۵۶	۱۴۵۶	۵۲۹	۹۷۵۱	۹۷۵۱	۹۷۵۱
۱۵	یاسوج	۹۵	۹۵	۱۴۹	۱۴۹	۳۶۸	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰
۱۶	گرگان	۱۸۶	۲۵۸	۳۲۰	۳۲۰	۶۴۰	۳۵۵۸	۳۵۵۸	۳۵۵۸
۱۷	رشت	۴۰۶	۵۵۵	۷۰۶	۷۰۶	۳۷۰	۱۳۴۰۰	۱۳۴۰۰	۱۳۴۰۰
۱۸	ساری	۲۱۴	۲۵۹	۳۳۹	۳۳۹	۲۶۳	۳۰۰۰	۳۰۰۰	۳۰۰۰
۱۹	اراک	۲۹۳	۳۹۴	۵۰۰	۵۰۰	۳۶۶	۷۲۰۰	۷۲۰۰	۷۲۰۰
۲۰	بندرعباس	۳۰۷	۴۰۸	۵۱۰	۵۱۰	۱۳۳۰	۶۹۷۷	۶۹۷۷	۶۹۷۷
۲۱	همدان	۳۳۳	۴۸۴	۶۱۰	۶۱۰	۴۲۴	۷۳۴۰	۷۳۴۰	۷۳۴۰
۲۲	یزد	۴۷۵	۵۵۵	۷۰۰	۷۰۰	۴۲۰	۹۹۰۰	۹۹۰۰	۹۹۰۰
۲۳	خرم آباد	۲۵۴	۳۷۴	۴۶۸	۴۶۸	۱۱۵۰	۳۵۰۰	۳۵۰۰	۳۵۰۰
۲۴	اصفهان	۲۱۵۹	۲۴۷۵	۳۱۳۷	۳۱۳۷	۱۷۸۸	۶۷۷۰۰	۶۷۷۰۰	۶۷۷۰۰
۲۵	اهواز	۳۷۲۵	۳۷۲۵	۴۷۲۵	۴۷۲۵	۷۶۷	۴۰۰۵۰	۴۰۰۵۰	۴۰۰۵۰
۲۶	تبریز	۳۰۲۵	۳۳۱۲	۴۲۲۶	۴۲۲۶	۱۲۴۷	۲۴۹۹۱	۲۴۹۹۱	۲۴۹۹۱
۲۷	تهران	۲۴۷۹۰	۲۴۷۹۰	۳۶۷۶۹	۳۶۷۶۹	۱۰۴۵۴	۷۰۷۵۰	۷۰۷۵۰	۷۰۷۵۰
۲۸	شیراز	۲۳۹۴	۲۴۸۰	۳۱۵۷	۳۱۵۷	۳۸۱۳	۲۱۰۰۰	۲۱۰۰۰	۲۱۰۰۰
۲۹	قم	۷۰۰	۸۹۰	۱۱۲۳	۱۱۲۳	۵۵۷	۱۲۳۶۸	۱۲۳۶۸	۱۲۳۶۸
۳۰	مشهد	۵۱۸۹	۵۱۸۹	۶۶۵۸	۶۶۵۸	۱۸۳۷	۲۴۵۰۰	۲۴۵۰۰	۲۴۵۰۰

مدیریت شهری

دو فصلنامه مدیریت شهری
Urban Management
شماره ۲۹ بهار و تابستان ۱۳۹۱
No.29 Spring & Summer

۲۱۲